

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА

Факультет іноземних мов
Кафедра німецької філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПОРІВНЯЛЬНА ФРАЗЕОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Німецька мова і література»

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.043 Германські мови та літератури

(переклад включно), перша – німецька

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30 ”серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Порівняльна фразеологія
Викладач (-і)	Остапович Олег Ярославович
Контактний телефон викладача	+380 505 139601
E-mail викладача	oleg.ostapovych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Понеділок, 13.30, ауд. 224
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальна дисципліна Порівняльна фразеологія знайомить студентів із базовою проблематикою усталених ідіоматичних зворотів в німецькій та українській мові з акцентом на їх позамовний, фоновий зміст та комунікативні труднощі, зумовлені культурними та ментальними відмінностями між комунікантами, які можуть виникати в процесі як усної комунікації, так і письмового перекладу. Курс входить до вибіркового циклу професійно орієнтованих дисциплін з іноземної філології, логічно пов'язаний з курсами вступу до мовознавства, країнознавства, історії мови і лексикології, теорії перекладу та практики мовлення, зарубіжної літератури, психології, філософії та надає їм практичного комунікативного спрямування. Він призначений для студентів спеціальності Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька, і читається на третьому році навчання німецькою мовою.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Курс має на меті формування, попри суто мовну та культурну, інтегральної культурно-комунікативної компетентності майбутніх викладачів двох іноземних мов та перекладачів. Ця мета досягається через аналіз базових категорій ідіоматичності, культурно-кумулятивної та культурно-дискурсивної функції мови та базових понять фонових знань, культурного компонента семантики фразеологізмів, відображення у них національної мовної картини світу, етностереотипів, лексичних реалій, трансляторних лакун, мовних та культурних символів, алюзій вертикального контексту.</p> <p>Завдання курсу</p> <ul style="list-style-type: none"> • розширення лінгвістичних і національно-культурних знань студентів, їх комунікативних, міжкультурних і перекладацьких можливостей через комплексне вивчення зв'язку німецької та української мови з культурою її носіїв, на прикладі фразеологічної складової лексичних систем відповідних мов; • збагачення словникового запасу студентів фразеологічними одиницями німецької мови для вільного живого спілкування між народами з метою забезпечення комунікативної компетенції через адекватне сприйняття мови співрозмовника та розуміння оригінальних текстів, а також з метою перекладу українських текстів із фразеологічною складовою німецькою мовою. 	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Загальні компетентності

Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Фахові компетентності спеціальності:

- Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
- Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії німецької мови.
- Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.
- Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних теоріях, напрямках і школах лінгвокультурологічного та комунікативного спрямування.
- Забезпечення міжмовної та міжкультурної усної та письмової комунікації та міжмовного і міжкультурного обміну інформацією в різних галузях шляхом перекладу різноманітних за змістом та жанром текстів іноземною (іноземними) та українською мовами.
- Володіння прийомами забезпечення якості перекладу

Програмні результати навчання:

- Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
- Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
- Використовувати німецьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
- Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів німецькою мовою. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.
- Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

5. Організація навчання

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекційні	20
практичні / лабораторні	10
Самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6	035 Філологія, Спеціалізація 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька	3	Вибірковий
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		кількість год.	
		заняття	сам. роб.
Тема 1. Phraseologie als linguistische Teildisziplin. Gegenstand. Aufgaben. Entstehungsgeschichte der Phraseologie des Deutschen und Ukrainischen		3	6
Тема 2. Definition des Phraseologismus. Merkmale der Phraseologie. Festigkeit, Reproduzierbarkeit, Idiomazität.		3	6
Тема 3. Klassifikation der Phraseologismen im Deutschen und Ukrainischen. Phraseologische Ganzheiten, Verbindungen, Ausdrücke		3	6
Тема 4. Quellen der Entstehung von Phraseologismen im Deutschen und Ukrainischen. Antike Mythologie, Bibel, klassische Literatur, Folklore, Sitten und Bräuche		3	6
Тема 5. Kulturspezifika der Phraseologie im Deutschen und Ukrainischen. Wörtliche Lesart, lexikalische Realienkomponeneten, idiomatische Gesamtbedeutung		3	6
Тема 6. Sprachliche und kulturelle Symbole in deutscher und ukrainischer Phraseologie. Animalistische Symbole, Chromatonyme, Numeralia.		3	6
Тема 7. Ethnostereotypen in deutscher und ukrainischer Phraseologie.		3	6
Тема 8. Sprichwörter, Redensarten, Geflügelte Worte im Deutschen und Ukrainischen als Ausdruck der nationalen Mentalität.		3	6
Тема 9. Strukturelle Besonderheiten der Phraseologie im Deutschen und Ukrainischen.		3	6
Тема 10. Übersetzung von Phraseologismen im Sprachenpaar Deutsch - Ukrainisch. Phraseologische Kalkierung, Substitution, Deskriptive Periphrase. Falsche Freunde des Übersetzers im Bereich der Phraseologie. Phraseologische Universalien im Deutschen und Ukrainischen.		3	6
ЗАГ.:		30	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті.</p> <p>Система контролю знань студентів здійснюється через:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поточний контроль – (1) усне опитування на практичних заняттях, (2) перевірка виконання студентами самостійної роботи, які мають на меті перевірити рівень теоретичних знань з курсу та практичних навичок володіння студентами навичками аналізу мовного матеріалу та письмового перекладу; • підсумковий контроль: виконання письмового індивідуального завдання. <p>Розподіл балів за семестр: Аудиторна робота – 50 балів Самостійна / індивідуальна робота – 50 балів</p>		

Вимоги до письмової роботи	Передбачено виконання індивідуального завдання - письмового перекладу текстів з німецької мови на українську і навпаки, які містять фразеологічні одиниці. Завдання виконується впродовж семестру і здається у визначений термін. Оцінюється письмовий переклад у 20 балів (максимальна кількість); Студенти, які не виконали індивідуального завдання не допускаються до підсумкового контролю.
Практичні заняття	Оцінюється відвідуваність усіх 15 занять упродовж семестру, робота на практичних заняттях оцінюється за 5-бальною шкалою. Сума балів, отриманих студентом за практичні заняття, розраховується шляхом додавання балів, отриманих на практичних заняттях з ваговим коефіцієнтом 5. Максимальна кількість 50 балів розраховується як середнє арифметичне усіх практичних занять з ваговим коефіцієнтом 5.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент допускається до підсумкового контролю (заліку) за умови отримання не менше 25 балів, максимум 50 балів, за аудиторну та самостійну роботу. Студент, який не набрав 25 балів, до заліку за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання заліку за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік. Підсумковий контроль складається з двох частин: 1. підсумкова контрольна робота (тест) оцінюється у максимум 5 балів, мінімум 3 бали; має формат тестових завдань на визначені питання програмового теоретичного матеріалу. 2. індивідуальне завдання , яке передбачає письмовий переклад відповідно до програмових вимог. Індивідуальне завдання оцінюється максимум у 20 балів, мінімум – у 4 бали.

7. Політика навчальної дисципліни

Політика курсу: Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 і Положення 2

Письмові роботи: Здобувач освіти зобов'язаний добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю, повинен виконувати усі усні та письмові завдання до кожної теми.

Академічна доброчесність: У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного чи підсумкового контролю, студент отримає «0» балів.

Відвідування занять: Студент повинен вчасно приходити на заняття. Викладач може не допустити студента до заняття, якщо він/вона спізнився без поважної причини. У випадку пропуску 10 чи більше практичних занять без поважної причини, студент може бути не допущений до підсумкового контролю (заліку), або його/її підсумкова оцінка буде знижена. Студент має брати активну участь у практичних заняттях. Студент повинен бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення питань на заняттях. Студент на свій вибір має підготувати один виступ/реферат/презентацію з матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення. Студент може перескласти будь-яку тему практичного заняття. Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань, підсумкову контрольну роботу, самостійну роботу та бали, отримані за виконання письмового контролю. Допуск до заліку передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 50 балів, мінімум 25 балів). При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях, активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття.

8. Рекомендована література

Основна

1. Ажнюк Б.М. Англійська фразеологія в культурно-етнічному висвітленні. – К.: Наукова думка, 1989. – 136с.
2. Баран Я.А. Фразеологія в системі мови. – Івано-Франківськ: «Лілея – НВ», 1997. – 176 с.
3. *Гаврись В.І.* Сталі сполучення слів у сучасній німецькій мові (походження та вживання). – Київ: Вид-во «Радянська школа», 1971б. – 248 с.
4. *Гаврись В.І., Пророченко О.П.* Німецько-український фразеологічний словник. В 2-х т. – К.: Рад. школа, 1981. – Т. 1 – 416 с., Т. 2 – 384 с.
5. *Зорівчак Р. П.* Реалія і переклад. — Львів: Вища шк., вид-во при Львів. ун-ті, 1980. — 175 с.
6. *Зорівчак Р. П.* Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія / На матеріалі перекладів творів української літератури англійською мовою. – Львів: Вища школа, 1983.
7. Кияк Т.Р., Огуй О.Д., Науменко А.М. Теорія та практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 592 с.
8. Кудина Е. Ф. Фразеологические единицы с компонентом «имя собственное» современного немецкого и украинского языков: Дис ... канд. филол. наук: 10.02.04. - К., 1982. - 219 с.
9. *Мізін К. І.* Компаративна фразеологія: Монографія. – Кременчук: ПП Щербатих О.В., 2007. – 168с.
10. *Мізін К. І.* Людина в дзеркалі компаративної фразеології. Монографія. – Кременчук: ПП Щербатих О.В., 2011. – 448с.
11. *Селіванова О. О.* Нариси з української фразеології (психокогнітивний та етнокультурний аспекти). – К., Черкаси: Брама, 2004. – 276 с.
12. Словник фразеологізмів української мови / Уклад. В.М. Білоноженко. – Київ: Наук. думка, 2003. – 1104с.
13. Фразеологія: знакові величини. Навчальний посібник для студентів факультетів іноземних мов / [Баран Я. А., Зимомря М. І., Білоус О. М., Зимомря І. М.]. – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 256 с.
14. *Школяренко В. І.* Становлення фразеологічної картини світу німецької мови (на матеріалі писемних пам'яток VIII – XII століть) : Монографія. – Суми: СумДПУ, 2008. – 316 с.
15. Böttcher K. Geflügelte Worte, Zitate, Sentenzen und Begriffe in ihrem geschichtlichen Zusammenhang (K. Böttcher u.a.). — Leipzig: Bibliographisches Institut, 1981. — 780 S.
16. *Büchmann G.* Geflügelte Worte: der klassische Zitatenschatz. 39. Auflage, bearb. von W. Hofmann. – Frankfurt-am-Main / Berlin: Ullstein, 1994. – 614 S.
17. Burger H. Phraseologie. Eine Einführung am Beispiel des Deutschen. – 3. Auflage. – Berlin: E. Schmidt Verlag, 2007. – 240 S.
18. *Burger H., Buhofner A., Sialm A.* (Hg.): Handbuch der Phraseologie. - Berlin, New York: De Gruyter, 1982. – 433 S.
19. Burger H., Dobrovolskij D., Kühn P., Norrick N. (ed.) Phraseologie / Phraseology. Ein internationales Handbuch zeitgenössischer Forschung. An International Handbook of Contemporary Research, 2 Bde. Hrsg. v. Burger, Harald / Dobrovolskij, Dmitrij / Kühn, Peter / Norrick, Neal R. - Berlin, New York: Walter de Gruyter, 2007. (= Handbücher zur Sprach- und Kommunikationswissenschaft 28.1. und 28.2.)
20. Černyseva, I. Feste Wortkomplexe des Deutschen in Sprache und Rede. – М.: Высш. школа, 1980. – 144 с.

21. Dobrovol'skij D. Idiome im mentalen Lexikon: Ziele und Methoden der kognitivbasierten Phraseologieforschung. – Trier, 1997. – 288 S.
22. *Dobrovol'skij D.* Kognitive Aspekte der Idiom-Semantik: Studien zum Thesaurus deutscher Idiome. – Tübingen: Narr, 1995. – 275 S.
23. *Dobrovol'skij D., Piirainen E.* Figurative Language: Cross-cultural and Cross-linguistic Perspectives. – Amsterdam: Elsevier, 2005. – 452p.
24. *Dobrovol'skij D., Piirainen E.* Zur Theorie der Phraseologie. Kognitive und kulturelle Aspekte. – Tübingen: Stauffenburg Verlag, 2009. – 211 S.
25. *Dobrovol'skij D., Piirainen E.* Symbole in Sprache und Kultur: Studien zur Phraseologie aus kultursemiotischer Perspektive. – Unveränderte Neuauflage der Ausgabe von 1997 (Studien zur Phraseologie und Parömiologie. 8). – Bochum: Brockmeyer. – 2002. – 488 S.
26. Duden «Redewendungen»: Wörterbuch der deutschen Idiomatik (Duden, Band 11). - Mannheim: Bibliographisches Institut und F.A.Brockhaus AG, 2002. – 955 S.
27. Duden «Zitate und Aussprüche»: Herkunft und aktueller Gebrauch (Duden, Band 12) / Bearb. von Werner Scholze-Stubenrecht, unter Mitarbeit von Maria Dose. – Mannheim; Leipzig; Wien; Zürich: Dudenverlag, 1993. – 832 S.
28. Duden. Redewendungen und sprichwörtliche Redensarten. Wörterbuch der deutschen Idiomatik. (bearb. von G. Drosdowski und W. Scholze-Stubenrecht). – Berlin/ Mannheim/ Leipzig/ Wien/ Zürich: Dudenverlag, 1992. – 864 S.
29. Fleischer W. Phraseologie der deutschen Gegenwartssprache. – Leipzig: VEB Bibliographisches Institut, 1982. – 250 S.
30. Friederich W. Moderne deutsche Idiomatik. – München: Max Hueber Verlag, 1976. – 565 S.
31. Koller W. Redensarten. Linguistische Aspekte, Vorkommensanalysen, Sprachspiel. – Tübingen: Max Niemeyer Verlag., 1977.
32. *Krämer W., Sauer W.* Lexikon der populären Sprachirrtümer. – Frankfurt-am-Main: Eichborn, 2001. – 224 S.
33. Mackensen L. Der tägliche Wortschatz. Das tägliche Fremdwort. — Stuttgart: Xenos Verlag, 1989. — 1182 S.
34. Mackensen L. Zitate. Redensarten. Sprichwörter. — Brugg / Stuttgart / Salzburg: Fackel Verlag, 1973. — 887 S.
35. *Mieder W.* Antisprichwörter. - Wiesbaden: Verlag für deutsche Sprache / Heidelberg: Quelle und Meyer, 1982. - 2. Bd., 1985., - 3. Bd., 1989.
36. Mieder, Wolfgang. Ergebnisse der Sprichwörterforschung / W. Mieder. - Bern, Frankfurt/M., Las Vegas, 1978. - 255 S.
37. Mieder, Wolfgang. Sprichwort-Wahrwort!? Studien zur Geschichte, Bedeutung und Funktion deutscher Sprichwörter / W. Mieder. - Frankfurt am Main, 1992. - 297 S.
38. Mieder, Wolfgang. Das Sprichwort in der deutschen Prosaliteratur des neunzehnten Jahrhunderts. – Motive. Freiburger folkloristische Forschungen. – Band 7. – München: Wilhelm Fink Verlag, 1976. – 197 S.
39. Mieder, Wolfgang. Sprichwörtliches und Geflügeltes. Sprachstudien von Martin Luther bis Karl Marx. – Bochum: Universitätsverlag Brockmeyer, 1995.
40. Mieder W. Deutsche Redensarten, Sprichwörter und Zitate. Studien zu ihrer Herkunft, Überlieferung und Verwendung. – Wien, 1995.
41. Oguy O. D. Lexikologie der deutschen Sprache. – Winnytsya: Nowa Knyha, 2003. – 416 S.
42. Palm, Christine: Phraseologie: eine Einführung. Tübingen: Gunter Narr Verlag, 1995.
43. Piirainen E. Widespread Idioms in Europe and Beyond. Toward a Lexicon of Common Figurative Units / E. Piirainen. – International Folkloristics. – Vol. 5. – New York / Washington / Baltimore / Bern / Frankfurt / Berlin / Brussels / Vienna / Oxford: Peter Lang, 2012. – 602p.
44. Pilz K.D. Deutsche Phraseologie. – Tübingen, 1973.
45. Röhrich L. Lexikon der sprichwörtlichen Redensarten in 5 Bänden.— Freiburg / Basel / Wien : Herder— Spektrum Verlag, 1994. — 1910 S.
46. Röhrich L., Mieder W. Sprichwort. Sammlung Metzler; M 154: Abt. E, Poetik / L. Röhrich, W. Mieder. – Stuttgart, 1977. – 137 S.

47. Schemann H. Synonymwörterbuch der deutschen Redensarten. — Tübingen: Straelener Manuskripte Verlag, 1989. — 428 S.
48. Schoeps H. J. Ungeflügelte Worte. Was nicht im Büchmann stehen kann. — Wiesbaden: Verlag Fourier und Fertig, 1980. — 277 S.
49. Zozmann H. Zitatenschatz der Weltliteratur: Leipzig: Hesse und Weder Verlag, 1942. — 950 S.- Nachdruck. — Köln: Anaconda Verlag, 2005. — 864 S.

Додаткова

1. Остапович О. Я. Фразеологізовані образи-символи з країнознавчою семантикою у мовних взаємовпливах Австрії й України // Мовознавство. - 1996.- № 6.- С. 46-49.
2. Остапович О. Я., Петришак Б. Я. Системно-рівневі відношення фразеологізмів у лінгвістичній концепції Ярослава Барана. // Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. — Том 20 (59). - № 6. — Филология. — Сімферополь, 2007. — С. 31-35.
3. Остапович О., Буграк В. Актуалізація дослівного прочитання фразеологізмів у художньому та публіцистичному тексті. // Матеріали VII міжвузівської конференції молодих учених «Сучасні проблеми та перспективи дослідження романських і германських мов і літератур». — Донецьк. - 2009. — С. 46-49.
4. Остапович О.Я. Фразеологізми—«несправжні друзі перекладача». Імпліцитні та інтралінгвальні аспекти // Філологічні студії. - 1-2. — N 39-40. — Луцьк. — 2007. — С. 194-198.
5. Остапович О.Я. До питання виділення національного корпусу швейцарських паремій // Актуальні проблеми германської філології. — Чернівці. — „Книги — XXI”. — 2008а. — С. 207-211
6. Остапович О.Я. Функціональні характеристики найуживаніших ідіом-гельветизмів // *Studia Germanica Et Romanica*. Іноземні мови. Зарубіжна література. Методика викладання. Т. 7. - № 3 (21). - Донецьк, 2010. — С. 57-64.
7. Остапович О.Я. Ідіоматичність мови і мовлення як лінгвокогнітивна універсалія / Остапович О.Я. // „Мова і культура”. — Том 2 (138). — Випуск 13. - Київ, 2010. — С. 146-157.
8. О. Остапович. “Фразеологічні концепти” і “Фразеологічна мовна картина світу”, Когнітивна парадигма осмислення ідіоматики у слов’янських та германських лінгвокультурах // “Семантика мови і тексту”. Матеріали XI міжнародної науково-практичної конференції. - Івано-Франківськ, 2012. - С. 456-461.
9. О. Остапович, І. Коновалова. Словесні символи в ідіоматиці. Проза Е.М. Ремарка в українському та російському літературному перекладі // “Семантика мови і тексту”. Матеріали XI міжнародної науково-практичної конференції. - Івано-Франківськ, 2012. - С. 461-467.
10. Остапович О.Я. Культурна специфіка німецької фразеології. Емпірична реальність чи публіцистична фікція? // Типологія мовних значень у діахронічному та зіставному аспектах. Збірник наукових праць. - Випуск 25. - Донецьк, 2012. - С. 123-138.
11. Остапович О.Я. Пейоративне і мейоративне у етнокультурних стереотипах ідіоматики // Східнослов’янська філологія: збірник наукових праць / Горлівський державний педінститут іноземних мов. - Випуск 22. - Мовознавство. - Горлівка, 2012. - С. 152-160.
12. Остапович О.Я. Національно-культурна специфіка німецької ідіоматики. “Вічна” тема — від есеїстики до наукового осмислення // Німецька фразеологія в Україні (до 80-річчя з дня народження В. І. Гавриця): колективна монографія / Відп. Редактор М. В. Гамзюк. — К: Вид. Центр КНЛУ, 2012. — 213с. — С. 111-131.
13. Остапович О.Я. Корпусний аналіз текстових електронних масивів у вивченні фразеології іноземних мов. Методологічні принципи, практична аплікація, межі й застереження // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. - №5. — Філологічні науки. — 2008b. — С. 391-399.
14. Остапович О.Я. Народна етимологія у семантиці фразеологічних одиниць з когнітивного погляду // Сучасні проблеми германістики в Україні. Матеріали

- Міжнародної наукової конференції. - Дрогобич: Сурма, 2008. – С. 167-170.
15. Остапович О.Я. Статусна верифікація фразеологічних універсалій на матеріалі української, німецької та англійської мови / О.Я. Остапович // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. - Серія „Філологічні науки”. – Випуск 7. – Луцьк, 2010. – С.268-275.
  16. Остапович О.Я. Українські кандидати в ідіоми-універсалії. Підсумки проекту “Widespread Idioms in Europe and Beyond” / О.Я. Остапович // Актуальні проблеми іноземної філології: лінгвістика та літературознавство: міжвуз. Збірник наукових статей – Бердянськ: БДПУ, 2013. – Вип. VIII. – 4.1.
  17. Остапович О.Я. “Номо ludens” у фразеології: від антиприслів’їв та веллеризмів до гендерних рестрикцій // Науковий вісник Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського. Філологія. Соціальні комунікації. – Т. 25 (64). - № 3 (2). - Сімферополь. - 2012. – С. 60-68.
  18. *Navrys V., Ostapovych O.* Terminologische Abgrenzung von Phraseologismen mit dem kulturologischen Aspekt der Bedeutung im Deutschen und Ukrainischen: deutsch-ukrainische phraseologosche Parallelen // Федуленкова Т.Н., Иванов А.В., Куприна Т.В. (ред.) «Фразеология и терминология: грани пересечения». – Архангельск: Поморский университет, 2009. – С. 142-162.
  19. Ostapovych O. Kulturstereotypen bei der Rezeption von phraseologischen Wendungen. Translatorische Aspekte // Українська культура в європейському контексті: Матеріали міжнар. наук. конференції. - Грайфсвальд, 2000. - С. 23-27.
  20. Ostapovych O. Geflügelte Worte schweizerdeutscher Herkunft. Status und Gebrauch / Ostapovych, Oleg // Die XIV. UDG-Tagung „Deutsche Sprache und Literatur im europäischen Kontext“. – Donezk, 2007. – S. 175-179.
  21. Ostapovych O. Das internationale Forschungsprojekt “Wide Spread Idioms in Europe and Beyond”. Der deutsche und ukrainische Beitrag zum Thesaurus der Idiome-Universalien / O. Ostapovych // Semantik und Pragmatik im Spannungsfeld der germanischen und kontrastiven Linguistik. - Donezk.: Nationale Universität Donezk, 2012. - S. 142-148.
  22. Ostapovych O. Das internationale Forschungsprojekt “Wide Spread Idioms in Europe and Beyond” Teil II / O. Ostapovych // Donezk Studien zur Germanistik, kontrastiven und diachronen Linguistik / Hgg von L. Iagupova, V. Kaliuscenko, A. Katny, H. Roll. - Peter Lang Verlag: Frankfurt am Main / Bern / Bruxelles / New York / Oxford / Warszawa / Wien. - 2013. – S. 97-107.
  23. Ostapovych O. Kontrastive krosskulturelle Analyse von mentalen Konzepten in kognitiver Phraseologie unverwandter Sprachen / Ostapovych O. // Phraseology in Motion I- Methoden und Kritik. Akten der Internationalen Tagung zur Phraseologie). - Basel, 2004. – Phraseologie und Parömiologie. - Bd. 19. – Schneider Verlag Hohengehren. – Baltmannsweiler, 2006. – S. 145-154.
  24. Ostapovych O.O. Funktionale und kognitive Charakteristika der gebräulichsten Idiome-Helvetismen // Germanistik in der Ukraine. – Jahrbuch 7’2012. - Kiev. – S. 80-89.

Викладач: Олег ОСТАПОВИЧ